

NOTATER FRA SCC

Gjelder: Notater fra møte i Standing Committee on Construction (SCC)

Norsk deltaker: Hanne Prestmo, Direktoratet for byggkvalitet

Hvor: Albert Borschette Conference Centre (CCAB), rue Froissart 36, 1040 Brussels

Deltakere: Ca. 60 deltakere fra bl.a. Kommisjonen, CEN, medlemsland, industriforeninger og tekniske kontrollorgan.

Dato: 10.07.2019

Ref: -

MØTE I "STANDING COMMITTEE ON CONSTRUCTION" (BYGGEVAREFORORDNINGEN (EU) 305/2011)

Dette er ikke et offisielt referat, men mine notater slik jeg oppfattet diskusjonene på møtet.

1 og 2. Åpning av møtet og fastsettelse av agenda (dokument CPR 15/01)

Kommisjonen ønsket alle velkommen og agendaen ble fastsatt uten vesentlige endringer.

3. Oppdatering av prosessen om mulig revisjon av forordningen

I forbindelse med den mulige revisjonen av byggevareforordningen jobber Kommisjonen med to dokumenter/studier:

1. For det første jobber Kommisjonen med å slutføre en «evaluation report». Denne rapporten skal etter planen være klar i oktober.
2. I tillegg vil de utarbeide en ny «impact assessment». Dette skal være en forlengelse av den allerede publiserte studien og vil gå nærmere inn på konkrete utforminger av en eventuell ny regulering. Kommisjonen har lyst ut en anskaffelse og tar sikte på å inngå kontrakt i september. Konsulentene vil ha betydelig kontakt med medlemslandene i arbeidet med rapporten.

Kommisjonen ser for seg å ha klart et utkast til ny forordning/direktiv i løpet av neste år. Det foreligger imidlertid ikke en konkret tidsplan for arbeidet. Alle de politiske beslutninger som trengs i forbindelse med revisjonen må tas av den nye Kommisjonen, som tiltreder 1. november.

Kommisjonen ønsker å samarbeide tett med medlemslandene i prosessen. Det er ikke mulig å dokumentere alt, men de ønsker å ha et godt grunnlag for å se på ulike alternativene for regulering.

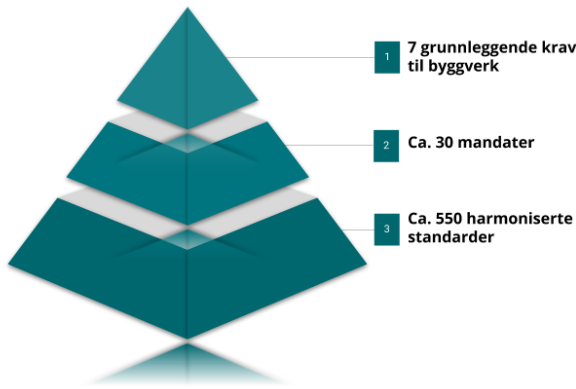
Den europeiske bransjeorganisasjonen for byggevareprodusenter (CPE) var opptatt av at de nåværende problemene i standardiseringen ikke kan vente på en revisjon. Dette må også løses i dagens system.

Kommisjonen kan ikke si så mye om innholdet i det nye utkastet på nåværende tidspunkt.

4. Anmodninger om standardisering på byggevareområdet

Bakgrunnen for anmodninger om standardisering

Etter byggevaredirektivet har Kommissjonen laget flere mandater for overordnede produktgrupper som skal danne bakgrunnen for harmoniserte standarder for byggevarer. Ved implementeringen av

standardiseringsforordningen ble slike mandater kalt «anmodning om standardisering», jf. standardiseringsforordningen art. 10.

Kommissjonen har nå startet å lage slike anmodninger om standardisering etter formatet i standardiseringsforordningen. Ettersom byggevarer er et spesielt område, i og med at standardene er gjort obligatoriske å bruke, har Kommissjonen lenge lett etter et format for slike anmodninger om standardisering som både tilfredsstillende byggevareforordningen og standardiseringsforordningen. I den følgende teksten vil jeg kalle det nye formatet som Kommissjonen nå foreslår for

«standardiseringsanmodning» og jeg vil omtale

de gamle mandatene som «mandater». Kommissjonen skilte ikke like nøye mellom disse begrepene på møtet, men jeg vil tro at et slikt skille gjør det litt enklere å følge diskusjonen fra møtet.

CEN presenterte standardiseringsprosessen og bakgrunnen for slike anmodninger om standardisering (som er basert på et felles initiativ om standardisering). De anbefaler at landene gir sine tekniske kommentarer i Standing Committee, og ikke i standardiseringskomiteen (COS). CEN viste her til et dokument som ble laget i forbindelse med «Joint initiative on Standardisation» (action 5) som har en tabell som gir en oversikt over prosessen en slik anmodning om standardisering skal igjennom.

Kommissjonen presenterte deretter bakgrunnen for slike standardiseringsanmodninger. Etter kommissjonens vurdering er det behov for revidering av de gamle mandatene bl.a. på grunn av:

- Man har gått over fra å regulere byggevarer gjennom et direktiv til å regulere gjennom en forordning – dette er forskjellige typer juridiske dokumenter med forskjellige juridiske implikasjoner.
- Sakene om byggevarer som har vært oppe i EU-domstolen
- Alderen til enkelte av mandatene (mange er fra 90-tallet)
- Det har skjedd en teknisk utvikling på flere områder

Med de nye standardiseringsanmodningene ønsker Kommissjonen:

- å dekke alle de grunnleggende egenskapene til byggverk (slik at alle regulatoriske behov og behov i standardiseringen blir identifisert),
- å dekke det grunnleggende kravet til bærekraft (nytt krav etter byggevareforordningen som ikke er dekket i særlig grad i dag) og
- å unngå bruk av delegerede rettsakter i like stor grad som i dag (lages ofte fordi det tar for lang tid å endre mandatene)

Det er flere nye standardiseringsanmodninger som er under arbeid for tiden:

- M/115 om «SustSteel» - omtales under
- M/129 om ildsteder – omtales under
- M/101 om dører og vinduer – under utvikling
- M/103 om termisk isolasjon – under utvikling
- M/106 om gipsprodukter – under utvikling

Hva er spesielt med de nye anmodningene om standardisering for byggevarer?

- Anmodningene om standardisering for byggevarer avviker fra de anmodningene om standardiserings som lages for andre vareområder (ny-metode direktivene). Dette innebærer at de man lager for byggevarer også kan se annerledes ut i fremtiden. Man leter fortsatt etter et passende format for anmodninger om standardisering av byggevarer.
- De lister opp fremtidige harmoniserte standarder og de grunnleggende egenskapene til produktene.
 - o Det er spesielt her de avviker fra standardiseringsanmodningene etter andre vareområder (ny metode direktivene). Jeg antar at dette avviket er nødvendig på byggevareområdet fordi de harmoniserte standardene er obligatoriske etter byggevevareforordningen.
 - o Dette gjør de imidlertid ikke spesielt annerledes enn de gamle mandatene som ble laget etter byggevaredirektivet, men standardiseringsanmodningene gir en generell tillatelse til standardiseringsorganene til å bruke klasser og terskelnivåer.
- De muliggjør utviklingen av klasser og terskelnivåer for produkter i standarder
- De vil fullt ut dekke alle de grunnleggende kravene, inklusive det nye grunnleggende kravet til bærekraft

Med slike anmodninger om standardisering så vil ikke myndighetene ha noen mulighet til å regulere nasjonalt etterpå om man ikke får med alle egenskaper osv. inn i standardiseringsanmodningen.

Det har kommet et nytt avsnitt som handler om «acceptability criteria». Der nevnes bl.a. tilgjengelighet (at standarder skal finnes tilgjengelig på alle EU-språkene). Formuleringen er ikke klar enda.

Veien videre for M/115 og M/129:

1. Begge mandatene har vært oppe i standardiseringskomiteen (CoS).
2. De er nå på høring i SCC i tre måneder (frem til slutten av september)
3. Deretter fortsetter med konsultasjoner i europeiske standardiseringsorganer og NGO
4. Kommisjonen vurderer det endelige utkastet (EC ISC)
5. Formell konsultasjon i standardiseringskomiteen (CoS)
6. Implementering av standardiseringsanmodningen

Kommisjonen har ikke konkrete tidspunkter for når de ulike punktene skal være gjennomført, men de ser for seg at konsultasjonen i standardiseringsorganene og NGO'ene starter snart.

Fra diskusjonen på møtet

Hva gjør medlemslandene hvis man oppdager et område som trengs å reguleres og det finnes ikke testmetoder for å bedømme denne egenskapen? Kan man da velge å ikke ta med egenskapen i standarden selv om den finnes i anmodningen om standardisering? Kommisjonen sa at de her var optimistiske og stolte på at CEN og resten av standardiseringens evne og tekniske kompetanse til å finne slike metoder.

Det er en del medlemsland som har få krav som er koblet opp mot det grunnleggende kravet om bærekraft i byggverk, men man har mange andre krav som ikke blir møtt fordi standardene ikke er tilstrekkelige. Burde man ikke heller fokusere på å slike mangler? Kommisjonen mener at standardiseringsanmodningen ikke vil være i tråd med byggevareforordningen om dette mangler. Hvis man mener det er områder som mangler bør det gis innspill raskt. Kommisjonen mener videre at de har vært nøye med å undersøke de regulatoriske behovene til de forskjellige landene.

Spesielt om diskusjonen rundt det grunnleggende kravet til bærekraft

Knyttet til dette kravet er det en lang liste med egenskaper som er aktuelle. Kommisjonen ser for seg å gjenbruke den endelige listen i senere anmodninger om standardisering.

Har Kommisjonen planer om å stille krav til bærekraft på europeisk nivå eller skal dette reguleres nasjonalt? Kommisjonen har ikke hatt noen eksplisitte planer om å stille krav til bærekraft. Dette finnes imidlertid allerede i dag i noen land og man ser derfor for seg at dette er noe bransjen kommer til å etterspørre når de må forholde seg til nasjonale krav.

Hva er forholdet mellom bærekraft slik det er beskrevet i standardiseringsanmodningen og «Environmental Product Declarations» (EPD'er)? Kommisjonen mente at man bør gå videre med slike krav i standardiseringen som i så fall vil innebære at EPD'er blir overflødige. Ingen hindres fra å bruke EPD'er i fremtiden, men dette må da inngå som et innspill til noe som skal stå i ytelseserklæringen. EPD'er kommer derfor kun til å finnes på områder der hvor standardiseringen ikke har kommet langt nok. Det grunnleggende kravet til bærekraft gjør at man tar hensyn til hele livssyklusen til bygget. Vurderingen av kravet bygger på EN 15804 og det er viktig at medlemslandene forholder seg til den når de beskriver dette grunnleggende kravet.

Begge anmodningene om standardiserings (M/129 og M/115) inneholder en formulering om at det syvende grunnleggende kravet er vanskelig å deklare på en måte som fungerer i en ytelseserklæring. Dette kan for eksempel være kompliserte beregninger i Excel-ark. Kommisjonen svarte at man hadde allerede for noen år siden løst litt opp i kravene til formatet til ytelseserklæringen. For eksempel er digitale og interaktive ytelseserklæringer mulig å lage. Det er opp til produsentene hvordan de ønsker å utforme denne.

Kommisjonen sa at M/129 (ildsteder) er et eksempel på et område som har vært harmonisert lenge og nå er det spørsmål om å gjøre harmoniseringen kompatibel med de regulatoriske behovene. Medlemslandene må altså forberede seg på å gjøre dette annerledes fremover.

Spørsmål om andre grunnleggende krav

Enkelte mente at M/129 mangler noe om det grunnleggende kravet til vern mot støy (nr. 5).

Når det gjelder det grunnleggende kravet til hygiene, helse og miljø så finnes det en liste over krav som ble sendt til standardiseringskomiteene. Denne listen ble også sendt til undergruppen om farlige stoffer for å sikre at alle aktuelle stoffer er med.

Lang og omfattende tekst

Noen var også kritiske til bruk av så lange standardiseringsanmodninger. Det blir et stort antall slike omfattende standardiseringsanmodninger. Man håper å få strømlinjeformet dette noe med maler. Denne lengden på standardiseringsanmodninger må til for at man ikke blir stoppet av juridisk service i Kommisjonen.

Eurokodene

Det blir gitt uttrykk for at det er viktig å ta hensyn til eurokodene i anmodningene om standardisering. Dette påvirker bl.a. testmetodene. I de konkrete tilfellene så mener Kommisjonen at de nåværende standardene tar nok hensyn til eurokodene, men hvis det er noe som mangler så bør man gi Kommisjonen innspill på dette.

Kommentarer fra CEN

CEN hadde flere kommentarer til disse anmodningene om standardisering. Spesielt mente de det var viktig å ha klart for seg om «ikke vesentlige egenskaper» får stå i standardene. Videre hadde de en rekke punkter som de også vil sende skriftlig til Kommisjonen:

- Hvis man skal revidere et mandat eller en standardiseringsanmodning må man være tydelig på hvilket attestasjonssystem som skal brukes.
- Oppdraget må være så tydelig som mulig
- De stilte spørsmål om alle forstod systemet med klasser og terskelnivåer
- Hvilke stoffer siktes det til under det grunnleggende kravet til innhold av farlige stoffer? Hvis dette ikke står eksplisitt kan det ikke standardiseres.
- Kan man kun ha en metode pr egenskap? Dette er ikke alltid praksis. Hvis man ikke har en felles metode så anbefaler CEN at man ikke skal håndtere denne egenskapen i standarden. Og hvis man velger en felles europeisk metode, så må medlemslandene akseptere dette.

Kommisjonen er klar over problemet med at visse deler av en standard ikke er dekket av et grunnleggende krav, for eksempel knyttet til installasjonen av produktet. Kommisjonen mente imidlertid at dette ikke var aktuelt i forhold til de to standardiseringsanmodningene som skal diskuteres på dette møtet, men at det vil bli aktuelt for andre produktområder.

Erstatning av mandat for M/115 (Suststeel)

Denne anmodningen om standardisering har blitt utviklet i lang tid sammen med stålbransjen, bl.a. for å få dekket det grunnleggende kravet til bærekraft. Dette er noe ønskes velkommen av industrien. Kommisjonen har listet opp fremtidige standarder og vesentlige egenskaper. Bransjen har uttrykt at den behøver terskelverdier og klasser for visse egenskaper. Kommisjonen ber særlig om innspill til formuleringer i dokumentet.

Kommisjonen fikk spørsmål om hvorfor man bruker begrepet «potential uses» istedenfor «intended use» og hvorfor det er nødvendig med en så detaljert liste. Dette ga de ikke et entydig svar på.

I en av tabellene er det angitt frister for innføring av standardene i de enkelte land. For de aller fleste produktstandardene er det angitt 60 måneder, mens det for produkter etter EN 10080 er angitt 36 måneder. Bakgrunnen for dette er at den tekniske komiteen sier de snart er klare for publisering.

Kommisjonen håper at anmodningen om standardisering går igjennom uten noen stopp i andre deler av kommisjonen, men kan ikke garantere noe.

Send inn dine innspill: Direktoratet ber om at eventuelle skriftlige kommentarer sendes til post@dibk.no så snart som mulig og senest innen 23. september.

Erstatning av mandat for M/129 (solid fuel space heaters)

Denne anmodningen om standardisering gjelder bl.a. ildsteder og har også blitt utviklet over lengre tid. Disse produktene vil fra 2022 reguleres både gjennom økodesignforordningen og byggevareforordningen. Forslaget innebærer at de nåværende standardene for ildsteder skal erstattes med standarder i EN 16510-serien som har henvisninger som er mer kompatibelt med hvordan kravene i økodesign er formulert.

Byggevareforordningen

Kravene til byggevareforordningen vil gjelde frem til den nye økodesignforordningen vil tre i kraft.

Forslaget inneholder henvisninger til to lister med standarder

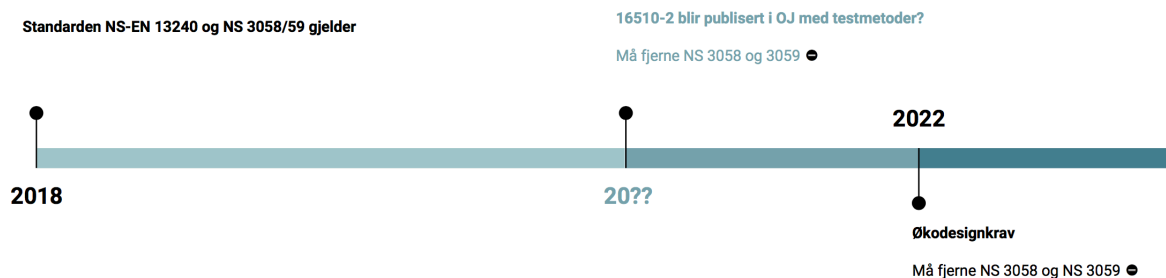
- de standardene som skal erstattes og
- den nye serien EN 16510.

Fristene for implementering er 2021-2022 slik at dette er kompatibelt med kravene i økodesignreglene.

Alle de nødvendige kravene skal legges inn i anmodningen om standardisering slik at det er fullt ut harmonisert. En slik utforming er derfor en måte å unngå en dobbeltregulering. Kommisjonen ønsker at listen med egenskaper samsvarer med behovene i byggevarenæringen, men det kan tenkes at listen bør suppleres. Standardene har her kommet langt, så man antar at de fleste behovene for å regulere egenskaper allerede er identifisert.

Det er noen produkter som ikke er omfattet av økodesignkravene, for eksempel badstuovner, og de vil derfor få lengere frister for implementering av standardene.

Denne anmodningen om standardisering er viktig for norsk regulering av partikkelutslipp for ildsteder. Når denne anmodningen om standardisering og den tilhørende harmoniserte standarden er publisert er det teststandardene og kravene til partikkelutslipp etter den nye harmoniserte standarden som vil gjelde.

Kommisjonen ønsker ikke med denne anmodningen om standardisering å erstatte hele M129, men kun produktene som står i listen under «potential use». Kommisjonen fikk en kommentar om at omfanget av denne standardiseringsanmodningen har dette blitt begrenset til «residential buildings». Dette mente Kommisjonen var et viktig punkt og dette skal diskuteres igjen med industrien.

Forslaget inneholder noe som omtales som «descriptive features», dvs. aspekter som trengs for at det i det hele tatt skal være et ildsted og ikke et produkt brukes i forbindelse med matlaging. Kommisjonen vil spesielt ha kommentarer på dette slik at avgrensingen blir riktig.

Forslaget inneholder også klasser og terskelverdier som er i tråd med økodesign-kravene. DG Grow kommer til å dobbeltkontrollere dette med DG Energy i tilfelle det er noe mer som bør være med.

Det oppstod en diskusjon om egnetheten av visse grenseverdier for badstuaggregat og om andre tekniske spørsmål (for eksempel temperaturen i skorsteiner). Det ble vist til pkt. 2.4 tabell 6 i dokumentet hvor et av medlemslandene mente det var feil at det stod «half load». Kommisjonen vil motta skriftlige kommentarer om dette.

CPE foreslo å gå igjennom dette dokumentet med tanke på de grunnleggende kravene til byggverk og om disse er det dekket av disse eller ikke.

CEN ville vite hvordan man bl.a. skal løse problemet med to merkinger for slike produkter, dvs. CE-merking og energimerking. Kommisjonen viste til at energimerkingen ikke gir en klassifisering. CEN pekte også på at denne standardiseringsanmodningen må løses med tanke på skorsteiner som er regulert i et annet mandat (M/550).

[Send inn dine innspill](mailto:post@dibk.no): Direktoratet ber om at eventuelle skriftlige kommentarer sendes til post@dibk.no så snart som mulig og senest innen 23. september.

5. Annet

Møtet gikk over tiden så dette punktet utgikk.

6. Avslutning av møtet

Møtet gikk over tiden så dette punktet utgikk.